

Jaarverslag 2022

Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp

www.adviesraadsociaaldomeinleiderdorp.nl

Inhoudsopgave

	Pagina
Inleiding	3
Taak van de gemeente binnen <i>het Sociaal Domein</i>	4
Taken en werkwijze van de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp	5
Activiteiten en waarover wij spraken	6 - 15
Communicatie	16
Faciliteiten van de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp	17
Blik naar de toekomst	18
Samenstelling	19

Inleiding

Het Sociaal Domein omvat een aantal wettelijke regelingen en taken die de gemeente moet uitvoeren. Het doel daarvan is dat alle burgers in staat worden gesteld om volwaardig mee te doen (participeren) in de samenleving. In het bijzonder kwetsbare (groepen) burgers, zoals ouderen of mensen met lichamelijke of verstandelijke beperkingen, chronisch zieken, personen met psychische of psychosociale problematiek, vrijwilligers en mantelzorgers.

Onafhankelijk adviesorgaan

Per 1 juni 2019 is de Regeling Adviesraad Sociaal Domein in werking getreden.

De adviesraad is een onafhankelijk adviesorgaan dat de gemeente, in casu het college van burgemeester en wethouders en de raad van de gemeente Leiderdorp, gevraagd en ongevraagd, adviseert over het gemeentelijk beleid voor de uitvoering van de wettelijke taken in het sociaal domein.

(Advies)takenpakket

Het (advies)takenpakket van de adviesraad beslaat de volgende onderwerpen:

1. Het college adviseren over voorgenomen besluiten in de beleidsvoorbereidende procedure op de terreinen van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet, de Participatiewet, de Wet sociale werkvoorziening en aangrenzende terreinen, zoals de huisvesting van bijzondere groepen.
2. Het college (gevraagd en ongevraagd) adviseren over de beleidsterreinen die het sociaal domein betreffen, te weten armoede, communicatie, cultuur, jeugd en onderwijs, maatschappelijke zorg, mantelzorg, ouderen, schulden, huisvesting (contingent), sport, vluchtelingenwerk, vrijwilligerswerk, werk en inkomen, welzijn op recept, vervoer en daarnaast algemene aangelegenheden die niet onder één beleidsveld zijn te vatten, zoals samenwerking met Incluzio.
3. Het signaleren en/of adviseren over landelijk, regionaal en lokaal relevante ontwikkelingen dan wel knelpunten in de uitvoering van taken binnen het sociaal domein.
4. Daarnaast adviseert de adviesraad wanneer een daartoe bevoegde instantie daarom vraagt.

Taak van de gemeente binnen het Sociaal Domein

De gemeente dient zich bezig te houden met:

- Het bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking en ouderen, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente en ook het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld.
- Het ondersteunen van zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen of van ouderen, zoveel mogelijk in de eigen woonomgeving.
- Het bieden van beschermd wonen of opvang.
- Het leiden naar werk en het bestrijden van armoede.
- De juiste toegang tot de jeugdzorg.
- Vluchtelingen: opvang en begeleiding.
- Asielzoekers: opvang en begeleiding.
- Toeleiding naar werk (Participatiewet, schuldhulpverlening en minimabeleid) en een zelfstandig bestaan.
- Het bieden van voldoende cultuur, sport en onderwijs.
- Op weg naar een dementievriendelijke samenleving.
- Nieuwe wettelijke taak: prenataal huisbezoek.
- Aanvullende taak inburgering.

Taken en werkwijze Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp (verder: (advies)raad)

De adviesraad bestaat begin 2022 behalve een onafhankelijk voorzitter en secretariële ondersteuning, uit zes leden en kan maximaal elf leden tellen. Allen zijn inwoners van Leiderdorp en hebben kennis van en affiniteit met de doelstellingen van de werkvelden binnen het sociaal domein. De leden zijn niet verbonden aan maatschappelijke organisaties. De taken en werkwijze van de adviesraad zijn vastgelegd in de 'Regeling Adviesraad Leiderdorp', vastgesteld door het college.

De adviesraad geeft gevraagd en ongevraagd advies en preadvies over (concept)beleidsstukken en relevante ontwikkelingen. De adviesraad adviseert op hoofdlijnen en niet in detail of op individueel niveau.

De adviesraad laat zich informeren via overleg met de wethouder en via de beleidsambtenaren van de gemeente Leiderdorp. Daarnaast bezoeken leden van de adviesraad informatiebijeenkomsten en bijeenkomsten waarbij met inwoners van Leiderdorp en met zorgorganisaties, werkzaam binnen Leiderdorp, ervaringen gedeeld kunnen worden. De adviesraad komt ten minste zes keer per jaar bijeen in het gemeentehuis van Leiderdorp. De vergaderingen zijn openbaar en worden vooraf op de website www.adviesraadsociaaldomeinleiderdorp.nl aangekondigd. De raad is in 2022 zes keer bijeengekomen.

Naast deze fysieke bijeenkomsten hebben verschillende onlinegesprekken plaatsgevonden met alle of een aantal leden, onder meer over de lopende inkoopcontracten, doordecentralisering maatschappelijke zorg, taxivervoer en jeugdzorg.

Ook bezochten leden van de raad online dan wel fysiek informele bijeenkomsten.

Aan de gesprekken rond de evaluatie van de Sociale Agenda 2017-2021 en de start van de Sociale Agenda voor de komende periode werd actief deelgenomen. De raad heeft waar mogelijk gebruik gemaakt van gespreksmogelijkheden rond en over het sociaal domein in Leiderdorp.

Activiteiten en waarover spraken wij

1. *Vergaderingen als Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp* zes fysieke en een aantal online bijeenkomsten'
2. *Overleg met Incluzio*

Dit overleg (in ieder geval twee keer per jaar) is ingevoerd sinds Incluzio veel taken op het terrein van het sociaal domein behartigt. De adviesraad en Incluzio stemmen in grote lijnen op elkaar af en wisselen informatie uit over lopende en nog op te pakken activiteiten. In 2022 heeft de raad tijdens een overleg kennis gemaakt met de nieuwe manager van Incluzio: Frimmy Appiah.

Met Incluzio zijn zaken besproken rond het jaarverslag 2021, de uitbreiding van taken zoals opvang Oekraïners, de telefonische bereikbaarheid van Incluzio en het managen door Incluzio van verwachtingen bij inwoners van Leiderdorp.

Vanwege de vele extra werkzaamheden heeft er in het verslagjaar geen tweede gesprek plaatsgevonden.
3. *Aanbieden Jaarverslag*

De voorzitter en vicevoorzitter hebben in maart het jaarverslag 2021 aangeboden aan de verantwoordelijk wethouder, Daan Binnendijk. Tijdens dat gesprek is gesproken over de financiën van de adviesraad. De wethouder heeft eenmalig een extra budget ter beschikking gesteld. De wethouder sprak zijn waardering uit en vroeg de raad om mee te denken over een andere invulling van de mantelzorgwaardering (thans een financiële). Zie verder onder 6. hierna.
4. *Kennismaken met de nieuwe wethouders*

In september bezochten de na de gemeenteraadsverkiezingen gekozen wethouders Herman Romeijn en Daan Binnendijk, betrokken bij het sociaal domein, de vergadering van de adviesraad. Tijdens de vergadering heeft de raad nogmaals gewezen op het wegvallen van een groot deel van de financiering ten behoeve van de ondersteuning. Dit heeft geleid tot verzwaring van de taken van de adviesraadleden: ondersteunende werkzaamheden zijn onder hen verdeeld. Het zou opgevangen worden door ambtelijke ondersteuning, maar daarover zijn nog geen afspraken gemaakt.
5. *Overleg met raadsleden*

Helaas heeft een overleg niet plaatsgevonden vanwege de gemeenteraadsverkiezingen en drukke agenda's.
6. *Mantelzorg*

De vraag van de wethouder om mee te denken over een (andere) vorm van waardering voor mantelzorgers is een aantal keren onderwerp van gesprek geweest. Een van de opties was om een hbo-student een onderzoek te laten uitvoeren naar de wijze waarop de waardering voor de mantelzorger het best gestalte kon krijgen. Hierbij stond speciale aandacht voor de jonge mantelzorger, die nog onderbelicht is, centraal. Deze vraag is uitgezet binnen het regionale hbo-onderwijs. Het heeft geen resultaat opgeleverd.

Het is overigens de vraag of de wijze van waardering moet worden veranderd, aangezien een kleine steekproef onder de mantelzorgers uitwees dat een verandering van de waarderingsvorm op dit moment 'geen zin' heeft; de tot op heden gebruikelijke (financiële) waardering scoorde het hoogst.

7. *Evaluatie Sociale Agenda*

De Adviesraad heeft actief deelgenomen aan een evaluatieonderzoek door JBLorenz over de uitvoering van de Sociale Agenda Leiderdorp 2017-2021. Het doel van het onderzoek was om te bezien of de opgaven en de doelen uit die agenda zijn gehaald. Het onderzoek vond plaats met behulp van enquêtes en straatgesprekken. Daarna is met een groep inwoners gekeken naar de meest opvallende patronen. De (op wetenschappelijke basis) interpretatie van de opgehaalde informatie leidde tot een aantal conclusies:

- er is meer leiding van de gemeente gewenst,
- de opgaven en doelen moeten nauwkeuriger opgeschreven worden en
- meer flexibiliteit om in te kunnen spelen op externe omstandigheden is gewenst.

Als vervolg werd het project Sociale Agenda 2023 gestart. Hierover meer in het vervolg van dit jaarverslag.

8. *Bijeenkomst zorgorganisaties, werkzaam in het sociaal domein in Leiderdorp*

De gesprekken rond de evaluatie (zie hierboven) leverden een 'bijvangst' op: er bestaat een relatieve onbekendheid over de Leiderdorpse organisaties, werkzaam binnen het sociaal domein.

De adviesraad heeft een voorstel voorbereid om een bijeenkomst met zorgorganisaties werkzaam in het sociaal domein Leiderdorp te organiseren, om elkaar te leren kennen en waar mogelijk dwarsverbanden te leggen opdat in voorkomende situaties snel contact kan worden gezocht. Deze bijeenkomst zal naar alle waarschijnlijkheid (hangt mede af van de drukte rond de sociale agenda) in 2023 plaatsvinden.

9. *Aanwezigheid bij Politiek Forum en gemeenteraad*

Vanwege de beperkingen als gevolg van het rondwarende coronavirus was aanwezigheid van (leden van) de adviesraad bij de bespreking van het jaarverslag 2021 van de adviesraad niet mogelijk. Wel zijn de vergaderingen van Politiek Forum en gemeenteraad digitaal gevolgd bij relevante onderwerpen.

10. *Jurylid vrijwilligersprijs*

De Adviesraad is q.q. in de jury vertegenwoordigd en neemt deel aan de jurering. Dit vindt normaal gesproken plaats in november/december. De bekendmaking vindt plaats tijdens de nieuwjaarstoespraak van de burgemeester.

11. *Regiovoorzittersoverleg*

Twee keer per jaar komen de voorzitters van de adviesraden van Leiderdorp, Teylingen, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude bij elkaar. In dit overleg worden ervaringen gedeeld en wordt gesproken over gezamenlijke, relevante beleidsonderwerpen. Waar nodig en mogelijk wordt intensief samengewerkt om tot gezamenlijke advisering te komen.

De voorzitter van de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp is in ieder geval tot einde 2023 voorzitter. De vicevoorzitter neemt gedurende die periode deel als

vertegenwoordiger van de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp.

Besproken onderwerpen zijn onder meer:

- Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2023
- Hoe gaan gemeenten om met het mantelzorgcompliment
- Participatiewet
- (verordening) Inburgering

- Opvang vluchtelingen
- Aanbestedingen nav Wet maatschappelijke ondersteuning
- Nieuwe aanbieder Regiotaxi en leerlingenvervoer
- Energietoeslag
- Armoedebeleid
- Schuldhulpverlening
- Beschikbaar budget voor de adviesraden (gemeentelijke begroting)
- Hoe bereik je de doelgroepen effectief en efficiënt?
- Ondersteuning bij woningaanpassing
- Hoe gaan gemeenten om met POK-middelen? (POK-middelen zijn een ondersteuningsbudget vanuit het rijk voor het versterken van de dienstverlening aan kwetsbare inwoners)

12. *Inzet expertise*

De leden worden met enige regelmaat gevraagd om hun expertise in te zetten in diverse gremia, zoals in het kader van samenwerking jeugdhulp en huisartsen(zorg) en dementie.

13. *Wachlijsten jeugdzorg*

Er is continu aandacht voor de toegenomen wachlijsten bij de gespecialiseerde jeugdzorg (met name bij complexe problematiek), zeker met het oog op het dreigende omvallen van deze instellingen. Aandacht is er ook voor hoe de jongeren en de gezinnen die op wachlijsten staan in de tussentijd worden opgevangen. De raad heeft aandacht gevraagd voor preventie en vroege interventie. Deze zorg wordt verschillende malen tijdens de (online)bijeenkomsten met verschillende gremia geuit.

14. *Betrekken jeugd bij advisering*

Zowel bij de gemeente als bij de adviesraad leeft de wens om de jeugd te betrekken bij de advisering rond de beleidsvorming binnen het sociaal domein en dan met name rond zaken die de jeugd raken. Hiertoe zijn gesprekken geweest met de jeugdcoaches en leden van de adviesraad en de gemeente. Er is een discussiestuk opgesteld. Vorm en mate van de participatie van de jeugd wordt verder uitgewerkt.

15. *Relatie Rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp (RKC)*

De commissie heeft een vergadering van de adviesraad bezocht om kennis te maken met de leden en om, naar aanleiding van een eerdere advisering, te komen tot afspraken over (een wijze van) samenwerken/uitwisselen.

In december heeft de RKC aan de adviesraden van Leiden en Leiderdorp gevraagd om een reactie op het opgestelde document voor onderzoek naar schuldhulpverlening. De reactie is eind december aan de RKC toegezonden. Hier past een enkel woord over de rol van de adviesraad. De RKC bepaalt een agenda voor het komende onderzoekjaar. Dit stuk zit bij het jaarverslag. Dat jaarverslag wordt toegezonden aan de raad. Wanneer het onderwerpen betreft die de adviesraden aangaan, kan de adviesraad gevraagd worden zijn licht te laten schijnen over de vragen in de onderzoeksopzet. Wensen die plaatselijk spelen kunnen dan worden meegegeven aan de RKC. Dit betekent niet dat de RKC ze onverkort meeneemt in de vraagstelling. De commissie handelt in volledige onafhankelijkheid en gaat met de betrokken partijen in overleg. Het kan zijn dat het onderzoek wordt uitbesteed.

In ieder geval worden de opmerkingen die gemaakt zijn en de vragen die zijn gesteld (door de adviesraden van Leiden en Leiderdorp) meegegeven aan degenen die het onderzoek doen. Dit kan tot aanpassing van de onderzoeksopzet leiden.

16. *Voorstellen Lokaal Sportakkoord*

Het akkoord bestaat een jaar en organiseerde een avond om ideeën op te halen voor activiteiten in het komende jaar. Het enthousiasme werkte inspirerend op de deelnemers. Dit bleek ook uit de vele voorstellen die zijn gedaan. Het verhaal van Jeroen Kampschreur gaf bij de aanwezigen een mooi inzicht in gezamenlijk sporten van kinderen met en zonder beperking.

17. *Opmaat naar een nieuwe Sociale Agenda*

Voor het invullen van de toekomstige Sociale Agenda in 2023 is in juli 2022 een startbijeenkomst gehouden met betrokken partijen. Tijdens die bijeenkomst is de bedoeling uiteengezet (eerst ideeën ophalen). Ook is de voorgestelde (ambitieuze) planning gepresenteerd. In september vond een vervolgbijeenkomst plaats. Dit leidde tot mooie gesprekken over onder meer passend woningaanbod, aanpak kansenongelijkheid en armoede, en de druk op de professionele zorg. De uitwerking hiervan krijgt verder gestalte in 2023. Het is de bedoeling dat die uitwerking plaatsvindt in vier sessies. De adviesraad participeert zeer actief in dit traject. Compliment voor de gemeentelijke 'trekkers' van dit project: de bijeenkomsten vinden plaats op een telkens andere locatie in Leiderdorp. Naar de inwoners toe, geheel in stijl met de bedoeling van de Sociale Agenda.

18. *Verordening inburgering*

De aanpassing van de Verordening inburgering als nieuwe taak van de gemeente is besproken. Heikel punt daarbij is het opleggen van een boete wanneer niet meegewerkt wordt aan het traject van inburgering. Dit wordt regionaal *opgepakt*. Zie ook bij uitgebrachte adviezen.

19. *Selectieprofiel lid en ondersteuner*

In de tweede helft van 2022 zijn selectieprofielen voor nieuwe leden en de ondersteuner opgesteld. Dit in verband met het invullen van een aantal vacatures. Onder het kopje 'Samenstelling adviesraad' wordt hierop nader ingegaan.

20. *Inkooptrajecten Wmo*

De adviesraden zijn online voorgelicht over en betrokken bij de inkooptrajecten ter zake van de Wmo en de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg in de Leidse regio. Aandachtspunten hierbij zijn:

- de overdracht van cliënten en het tempo waarin,
- de bekostiging via een systeem dat aangesloten moet worden op andere systemen,
- het opzetten van een monitoringsysteem,
- de wijze van toegang (verandert niet),
- superexpert Rivierduinen blijft aanwezig voor complexe gevallen,
- ontschotting 'multiproblematiek' en wens naar inzicht over lange duur van trajecten,
- de middelen maatschappelijke zorg blijven bij Leiden en er komt een dashboard voor beschermd wonen en
- de dak- en thuislozenzorg blijft bij De Binnenvest.

De samenwerking tussen de adviesraden van de betrokken gemeenten in dit traject was intensief en krijgt steeds meer vorm.

21. *Inkoopplan Jeugd 2021*

Leden van de adviesraad hebben deelgenomen aan consultatierondes over het concept Inkoopplan Jeugd 2021 Duin en Bollenstreek-gemeenten en de Leidse regiogemeenten.

22. *Aanbesteding regionaal taxivervoer*

De aanbesteding van het regionale taxivervoer heeft de nodige aandacht gevraagd. In een aantal sessies zijn de betrokkenen binnen de regiogemeenten en de adviesraden voorgelicht over de op stapel staande wijzigingen. Tijdens die sessies zijn alle (deel)onderwerpen de revue gepasseerd. De vragen en opmerkingen van de deelnemers zijn alle aan de orde gekomen en positief behandeld en afgerond, zodat de toekomst met vertrouwen tegemoet kan worden gezien.

Advies aan Politieke Partijen

De adviesraad heeft in 2021 aan de politieke partijen in Leiderdorp een Tienpuntenplan voor de verkiezingsprogramma's aangereikt voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022, te weten:

1. De intake en uitvoering van de regelgeving in Leiderdorp is zoveel mogelijk neergelegd bij Includio. Nieuwe ontwikkelingen vragen steeds vaker regie op (sub)regionaal niveau. Daarbij is waakzaamheid noodzakelijk om het belang van de Leiderdorpse inwoners in het oog te houden. Te denken valt dan aan bereikbaarheid en leefbaarheid. Ook: kwalitatief en kwantitatief toegerust zijn op het uitvoeren van de bij Includio neergelegde taken.
2. Geef goede voorlichting die ook voor laaggeletterden toegankelijk is. Schrijf op B1-niveau (eenvoudig Nederlands) en in voorkomende gevallen op A2-niveau (inburgeringsniveau). Test je voorlichtingsmateriaal zoveel mogelijk vooraf bij de doelgroep.
3. Laat mensen die gebruikmaken van de mogelijkheden die de regelgeving biedt, langer zelfstandig wonen door een integrale aanpak van wonen, zorg, welzijn en openbare ruimte.
4. Luister naar de doelgroep, maar probeer vooral je te verplaatsen in de leefwereld van degenen die hulp nodig hebben.
5. Ga niet uit van regels maar van principes. Ofwel: wees flexibel van geest en dadendrang.
6. Help mantelzorgers en vrijwilligers te overleven. De dag van de mantelzorg is bijvoorbeeld een mooi gebaar van waardering, maar zorg er ook voor dat degenen die zich inzetten voor een ander niet vastlopen in het web van het gemeentelijk apparaat. Daarbij is goede en heldere communicatie en informatievoorziening cruciaal. Maak het niet onnodig ingewikkeld.
7. Ontwikkel beleid niet van achter de tekentafel maar van achter de keukentafel. Ofwel betrek degenen die hulp nodig hebben bij de beleidsontwikkeling, liefst ook bij de beleidsimplementatie en -evaluatie. Maak gebruik van de down-top benadering in plaats van top-down benadering. Ingewikkelde zaken blijken dan soms helemaal niet ingewikkeld te zijn.
8. Zorg dat klachten die mensen indienen over bijvoorbeeld de regiotaxi en de aanbieders van zorgmiddelen, bekend zijn bij de gemeentelijke organisatie en voer het gesprek met de ketenpartners. Denk hierbij ook aan het klanttevredenheidsonderzoek. Het gaat hierbij heel vaak om kwetsbare groepen in onze samenleving.

9. Ga bij ieder beleidsinitiatief na wat het met de uitvoering doet en stel eisen aan de kwaliteit van de uitvoerders.
10. Geef extra aandacht aan inwoners van Leiderdorp met dementie en hun partners. Zie ook de website over dit onderwerp.

Coalitieakkoord 2022 - 2026

In het Coalitieakkoord 2022 - 2026 is met name in de paragrafen D. 'Opkomen voor de kwetsbare doelgroepen' en E. 'Zorg' van hoofdstuk 2 (wat willen we realiseren de komende vier jaar?) het nodige opgenomen.

D: In Leiderdorp is nog altijd sprake van – al dan niet verborgen – armoede. De huidige hoge inflatie draagt hieraan bij. Het college krijgt de opdracht om, in nauwe samenwerking met onze ketenpartners, de zorg voor inwoners in armoede te versterken. Dat geldt ook voor de schuldhelpverlening, waarbij preventie de beste remedie is. Armoede en schulden zitten nog steeds in de taboesfeer en dat maakt het soms moeilijk mensen te bereiken. Het college krijgt de opdracht beleid te formuleren om die taboesfeer zoveel als mogelijk te doorbreken. We handhaven de 120%-norm voor minimabeleid. Door intensivering van de contacten en betere en laagdrempeligere dienstverlening door de sociale dienst streven we ernaar het aantal bijstandsgerechtigden significant terug te dringen (nu rond de 325). Daarbij zal een versterking van het bestaande leer-werkloket voor mensen met vragen over werk, loopbaan en opleiding helpen. Ook gaan we gesprekken met (lokale) ondernemers intensiveren om zo kansen te creëren voor werkzoekenden. Onderwijs en arbeidsmarkt moeten meer op elkaar aansluiten (ten minste op het gebied van stageplaatsen). Deze aanpak geldt ook voor vluchtelingen en nieuwkomers. Onze gemeentelijke organisatie zal in dit alles ook een voorbeeld zijn voor anderen.

E: Met de introductie van Incluzio is een belangrijke stap gezet naar een meer integraal beleid voor de toenemende groep Leiderdorpers die een vorm van zorg nodig heeft. En die groep wordt met de sterke vergrijzing de komende jaren alleen maar groter. Om deze reden wordt een wethouder belast met het ouderenbeleid. Er bestaat waardering voor de wijze waarop Incluzio de welzijnsopdracht in Leiderdorp heeft opgepakt. Toch vinden wij het belangrijk om de doelstellingen en dienstverlening van Incluzio gericht door een externe partij te evalueren. Juist met als doel om te leren van de afgelopen jaren en de dienstverlening en sociale agenda waar nodig aan te passen en ons voor te bereiden op de nieuwe aanbesteding. Het college krijgt de opdracht om die evaluatie in 2022 te (laten) uitvoeren en de daaruit voortkomende verbeteringen snel door te voeren. Mantelzorgers blijven een essentieel deel van zowel de zorg als het opkomen voor doelgroepen die een steuntje in de rug nodig hebben. Het college zoekt naar mogelijkheden om (ook jeugdige) mantelzorgers te ondersteunen. Met betrekking tot de Jeugdzorg spant het college zich maximaal in om de huidige problemen op te lossen en wachtlijsten te voorkomen.

De Adviesraad heeft van de aangeboden reactiemogelijkheid gebruik gemaakt. Over de hierboven genoemde paragrafen heeft de raad het volgende opgemerkt: “De paragrafen rond het opkomen voor de kwetsbare doelgroepen en zorg zijn de adviesraad uit het hart gegrepen. De onderwerpen die worden genoemd (zoals armoede, schuldhelpverlening, laagdrempelige dienstverlening) zijn onderwerpen die in de vergaderingen van de adviesraad regelmatig aan de orde komen. Zij vragen, zeker in deze tijd van hoge inflatie en daarbij behorende andere stijgingen van middelen in het dagelijks levensonderhoud, heel veel aandacht.

In dit verband zien wij een grote rol weggelegd voor Incluzio, die wel te allen tijde voldoende financiële middelen ter beschikking moet krijgen om de taken zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren. In dit verband lijkt een evaluatie van Incluzio en de werkzaamheden, uit te voeren door externen, geen verkeerde stap. De adviesraad heeft op diverse momenten gepleit voor/aangedrongen op een tussentijdse momentopname, ongeveer halverwege de contractperiode, om de voorbereidingen voor de volgende Europese aanbesteding zo helder mogelijk in te gaan. Ondanks het feit dat Incluzio voldoende ruimte moet hebben in het

vervullen van de uitvoerende en adviserende werkzaamheden, is het correct om een zo strak mogelijk contract voorhanden te hebben.”

Het coronavirus en de gevolgen ervan

Vanaf 15 maart 2020 had het coronavirus Nederland en de rest van de wereld in zijn greep. Dat had begin 2022 een enorme weerslag op het dagelijks leven en ook op de werkzaamheden van de adviesraad. Gelukkig werden de maatregelen in februari versoepeld en kon er in de vergadering van maart weer fysiek worden overlegd. Ondanks de coronabeperkingen zijn de sfeer en samenwerking buitengewoon goed te noemen.

In 2022 uitgebrachte adviezen

In 2022 heeft de adviesraad in vergelijking met 2021 minder adviezen uitgebracht. Centraal stonden de gesprekken tussen gemeente en adviesraad over de armoede die gepaard gaat met de hogere energieprijzen, de vluchtelingencrisis en de komst van Oekraïners. Gelet op de optredende urgentie was een snel advies noodzakelijk, een en ander tot volle tevredenheid van zowel de adviesraad als de gemeente.

De gemeenteraadsverkiezingen hebben in Leiderdorp geleid tot een college bestaande uit een wethouder CDA (Daan Binnendijk), een wethouder LPL (Herman Romeijn) en een wethouder GL/PvdA (Bob Vastenhoud). De besluitvorming rond allerlei onderwerpen heeft hierdoor logischerwijs enige vertraging opgelopen.

Gedurende het verslagjaar hebben de ontwikkelingen rond de evaluatie van de Sociale Agenda 2017 – 2021 en het starten van de nieuwe Sociale Agenda 2022 – 2026 als agendapunt de boventoon gevoerd. Daarnaast is een aantal adviezen gegeven.

Hierna zijn de gevraagde en ongevraagde adviezen, die in 2022 zijn uitgebracht, opgenomen.

- ***De Verordening maatschappelijke ondersteuning 2021***

Vanwege de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg, en ook de bijbehorende twee grote aanpassingstrajecten (huishoudelijke hulp en regiotaxi), is een aantal aanpassingen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning Leiderdorp 2021 noodzakelijk geworden. Duidelijk is uiteengezet op welke wijze de voorbereidingen hebben plaatsgevonden, wie en welke organisaties betrokken zijn bij de totstandkoming en tot welke wijzigingsvoorstellen ten opzichte van de huidige verordening dit heeft geleid. Naast een aantal (ook tekstuele) opmerkingen over de artikelen aandacht gevraagd voor het taalgebruik.

Het leidde tot een positief advies.

- ***De Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2023***

De beleidsregels voor 2023 kenden een flink aantal wijzigingen. Deze zijn noodzakelijk geworden vanwege de heroriëntatie op de Wet maatschappelijke ondersteuning en het nieuwe contract voor de Regiotaxi, en vanwege wijzigingen in de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het gemeentebestuur.

In november 2022 heeft beleidsmedewerker mevrouw Lucia Pistone een diepgaande presentatie verzorgd over de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning voor het jaar 2023. Aan de hand van deze presentatie heeft zij de adviesraad meegenomen in de

wijzigingen die voor 2023 op stapel staan, een en ander als nadere uitwerking van de geldende verordening (zie hierboven).

De presentatie, en ook de daaraan gekoppelde mogelijkheid tot het stellen van vragen, heeft ertoe geleid dat de raad heel snel een positief advies kon uitbrengen.

- *Verruimingen minimabeleid en verstrekken boodschappentas (extra ondersteuning bij armoede 2023)*

In november heeft beleidsmedewerker mevrouw Nadine Kluitenberg een presentatie verzorgd over de voorstellen tot extra ondersteuning bij armoede.

De voorstellen behelsden: de bijdrage vanuit de Stichting leergeld wordt opgehoogd naar 130%, bij Jeugdfonds sport en cultuur wordt de inkomensgrens opgehoogd naar 130% met extra maatwerk. Volwassenenfonds sport en cultuur wordt met een maximumbedrag verhoogd van € 250 naar € 300 en breder ingezet op sport en cultuur. Daarnaast eenmalig een boodschappentas voor mensen die een energietoeslag ontvangen.

Ook is ingezet op groter bereik met een communicatiecampagne en door een onderzoek naar hoe de doelgroep het best kan worden bereikt. Ook zal de bekendheid vergroot worden in mogelijkheid maatwerkbudget en SUN (Stichting Urgente Noden) bij professionals met extra ondersteuning SUN en extra ondersteuning Voedselbank.

De heldere presentatie leidde tot een positief advies, waarbij speciale aandacht is gevraagd voor een duidelijke communicatie naar de betrokkenen.

- *Wet Inburgering en de bijbehorende beleidsregels (ongevraagd advies)*

De adviesraad is niet om advies gevraagd omdat de Wet Inburgering landelijk beleid is en de beleidsregels inburgering een beperkte (gemeentelijke) beleidsvrijheid kennen en bovendien regionaal van karakter zijn. De beleidsregels zijn regionaal opgesteld waarbij binnen de Leidse regio afspraken zijn gemaakt over de invulling, waarbij de gemeente Leiderdorp deelneemt aan regionaal overleg hierover. De reden hiervan is dat de gemeente Leiden de uitvoering van de nieuwe wet op zich neemt voor de regio.

De adviesraad heeft in december 2021 gebruikgemaakt van zijn mogelijkheid tot ongevraagd adviseren c.q. het maken van opmerkingen.

In een uitgebreide reactie in februari 2022 zijn de vragen en opmerkingen voldoende beantwoord. Op- en aanmerkingen kunnen in de regionale evaluatie van de uitvoering van de Wet Inburgering, die in het najaar zal plaatsvinden, worden meegenomen.

- *Beleidsregels Individuele Studietoelage*

De gemeentelijke beleidsruimte is niet breed, het grootste deel ligt vast. De adviesraad heeft positief geadviseerd op het voorgenomen beleid in Leiderdorp.

- *Concept-verordening bekostiging leerlingenvervoer en Beleidsregels 2022*

Het actualiseren van de geldende verordening en regels is noodzakelijk geworden mede vanwege de nieuwe modelverordening, die is opgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Voor het grootste deel is de lijn, zoals neergelegd in het model, gehanteerd.

De adviesraad heeft positief geadviseerd en benadrukt dat het zeker voor kwetsbare kinderen van groot belang is dat ze goed worden begeleid naar school door vriendelijk en betrouwbaar personeel. Overigens was in het verslagjaar sprake van lange wachttijden en een tekort aan personeel.

Verdeling werkzaamheden Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp

Begin 2022 telde de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp zes leden en een onafhankelijk voorzitter: de heer Hein van der Zande. De administratieve ondersteuning en ICT-beheer zijn extern belegd bij en uitgevoerd door Astrid Selier van Stimulanszz. Door bezuinigingen is de externe ondersteuning geminimaliseerd. Het door de gemeente gedane voorstel om de externe ondersteuning deels te vervangen door ambtelijke ondersteuning is niet overgenomen. De onafhankelijke positie van de adviesraad zou kunnen worden aangetast. De Adviesraad heeft alle taken onderling kunnen verdelen, om zelfstandig en onafhankelijk te kunnen opereren.

Begin 2022 heeft een lid afscheid genomen van de adviesraad. Aan het einde van het verslagjaar hebben een ander lid en de externe ondersteuner aangegeven per 1 januari 2023 te stoppen. De adviesraad dankt hen voor hun goede bijdragen en inzet.

De adviesraad heeft voor 2022, en ook voor 2023, besloten om alleen nieuwe leden te werven ter vervanging en niet voor uitbreiding (hetgeen op basis van de Regeling voor de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp wel tot de mogelijkheden behoort) en gekozen voor verdeling van de taken onder de leden. Vanwege privéomstandigheden hebben enkele leden tijdelijk 'in de luwte' kunnen opereren.

Mede dankzij een succesvolle sollicitatieronde (nooit eerder kreeg de adviesraad zo'n brede respons) kan de adviesraad per 1 januari 2023, twee nieuwe leden en een nieuwe ondersteuner verwelkomen.

Begroting

Voor een goede uitvoering van zijn taken heeft de adviesraad een budget beschikbaar. Dit wordt ter beschikking gesteld door de gemeente Leiderdorp. In het voorjaar van 2020 zijn van gemeentewege voorstellen gedaan tot een forse krimp van de begroting van de adviesraad. Uiteindelijk is de begroting voor 2021 gehalveerd. Dit is met een kleine bijstelling gecontinueerd voor 2022.

De begroting 2023 valt hoger uit. De bestaande vacatures zijn eind 2022 ingevuld. De begroting bestaat nu voor 3/5 uit vacatiegelden. Dit betekent een toename met ongeveer € 1.000. 2/5 wordt besteed aan de ondersteuning en het digitale ondersteuningsabonnement.

Er is geen financiële ruimte om actie te ondernemen voor persoonlijke ontwikkeling en het bezoeken van bijeenkomsten op het vakgebied. De leden van de adviesraad ervaren dit als een gemis.

Onder het kopje **Faciliteiten van de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp en financiën** zijn de Begroting 2022, de Rekening over 2022 en de Begroting voor 2023 opgenomen.

Verklaring AVG en geheimhouding

De adviesraad heeft een privacyverklaring volgens de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) opgesteld en een verklaring dat de gegevens van de adviesraad gebruikt mogen worden in het kader van de AVG. De leden hebben deze onderschreven. Daarnaast is in de Regeling Adviesraad Sociaal Domein een geheimhoudingsartikel opgenomen.

Ambtelijk overleg

De adviesraad heeft tijdens iedere vergadering ruimte ingebouwd voor overleg met de gemeentelijke (beleids)ambtenaren. De betrokken beleidsambtenaren wonen op uitnodiging een deel van de vergadering bij, waardoor wederzijdse directe informatie snel en helder werd vormgegeven. De adviesraad benadrukt dat deze betrokkenheid het werk van de adviesraad heeft vergemakkelijkt en meer diepgang heeft gegeven. Naast de fysieke overleggen is veel gebruikgemaakt van mail en andere communicatiemogelijkheden.

Verder wordt telkens de actielijst van de gemeente afgestemd met de lijst van de adviesraad. Dit heeft eenduidigheid gebracht.

Een ander punt dat hier niet onvermeld mag blijven, is het vervaardigen van een zogenaamde oplegger op het te adviseren stuk. In die oplegger worden de kernpunten van de stukken vermeld. Hierom was ook gevraagd, vanuit een oogpunt dat het pak aan stukken dat aan de adviesraad wordt voorgelegd soms als een bos was waardoor je de bomen niet meer zag. Dit ontslaat de leden van de adviesraad overigens in voorkomende gevallen niet van de noodzaak het gehele document/de documenten tot zich te nemen.

Deze werkwijze is ook onder de aandacht gebracht bij leden van het Regionaal voorzittersoverleg en heeft navolging gevonden.

Een compliment past de ambtelijke vertegenwoordiging tijdens de vergaderingen. Op deskundige wijze weten zij de adviesraad mee te nemen in de soms lastige voorstellen die voor advies worden voorgelegd. Vragen worden direct beantwoord. Het leidt tot vereenvoudiging van de advisering op kernpunten.

Contacten met maatschappelijke organisaties

De adviesraad behartigt geen individuele belangen of belangen van organisaties, maar onderhoudt wel intensief contacten om ideeën op te doen en ervaringen te vernemen. Door de coronamaatregelen zijn er minder fysieke contacten geweest dan gewenst.

De maatschappelijke ondersteuning in Leiderdorp is vanaf 1 januari 2019 in opdracht gegeven aan Inluzio uit Schiedam. De adviesraad heeft regelmatig contact met Inluzio Leiderdorp. De adviesraad is tevreden over de gehanteerde openheid en de ter zake kundige informatie die gegeven wordt door Inluzio.

Elders in dit verslag is melding gemaakt van de contacten die zijn ondernomen (onder het kopje activiteiten).

Communicatie

Voor de adviesraad staat een goede, wederzijdse communicatie met de burgers en doelgroepen voorop. Om dit te bereiken worden relevante sociale media ingezet.

Een van die middelen is een website. De adviesraad heeft deze website in beheer gelegd bij Strato.

De website heeft tot nu toe 27.023 (stand per 23-01-2023) bezoekers gehad. Op de website www.adviesraadsociaaldomeinleiderdorp.nl worden de vergaderingen van de adviesraad aangekondigd, de verslagen en adviezen gepubliceerd en actualiteiten gemeld.

Voor de interne communicatie tussen de leden van de adviesraad en secretariële ondersteuning wordt gebruik gemaakt van:

1. Office
2. E-mail
3. WhatsApp
4. Archief staande in Dropbox.

Onderhoud van het archief in Dropbox is ondergebracht bij leden van de adviesraad.

Faciliteiten van de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp en financiën

Naast een aantal faciliteiten stelt het college jaarlijks middelen ter beschikking aan de adviesraad voor de volgende activiteiten:

- Gemaakte onkosten van de leden
- Vergoeding voor deskundigheidsbevordering
- Aanschaf van documentatie, literatuur en vaktijdschriften
- Faciliteiten voor het verzorgen van voorlichting, waaronder de website
- Secretariële ondersteuning
- Vacatievergoeding leden voor maximaal zes vergaderingen per jaar.

Dit betekent, vertaald in financiën, de volgende rekeningen en begrotingen:

Begroting Adviesraad Sociaal Domein 2022	Bedragen exclusief btw
Vergoeding voor deskundigheidsbevordering	€ 00
Faciliteiten verzorgen voorlichting	€ 00
Secretariële ondersteuning	€ 1.504
Vacatievergoeding leden adviesraad	€ 3.621
Onkostenvergoeding voorzitter	€ 250
Strato (abonnement website en maildomein)	€ 125
Onvoorzien	€ 00
Totaal	€ 5.500

Vacatievergoeding aangepast aan prijsindexcijfer

Rekening Adviesraad Sociaal Domein 2022	Bedragen exclusief btw
Administratieve kosten (Stimulanz)	€ 1.623,71
Vacatiegelden en onkostenvergoeding voorzitter	€ 3.301,72
Bloemetjes etc.	€ 73,75
Website	€ 96,00
Totaal	€ 5.095,18

Lager dan begroot: een lid stopte begin 2022.

Begroting Adviesraad Sociaal Domein 2023	Bedragen exclusief btw
Vergoeding deskundigheidsbevordering	€ 00
Faciliteiten verzorgen voorlichting	€ 00
Secretariële ondersteuning (max)	€ 1.925
Vacatievergoeding leden adviesraad	€ 4.200
Onkostenvergoeding voorzitter	€ 250
Strato (abonnement website en domein)	€ 125
Onvoorzien	€ 00
Ondersteuning en vacatievergoeding aangepast aan p.i.c. (prijsindexcijfer)	
Totaal	€ 6.500

- Vacatievergoeding aangepast aan prijsindexcijfer
- Twee nieuwe leden, binnen de Regeling op de Adviesraad

Blik naar de toekomst

In zijn adviezen blijft de adviesraad vooral aandacht geven aan een integrale aanpak van alle onderwerpen die het gehele sociaal domein behelzen. De taken van de adviesraad zijn verdeeld onder de leden. Telkenmale wordt gezien of een herverdeling op basis van veel activiteiten op één toebedeeld beleidsterrein noodzakelijk is.

Activiteiten voor 2023

Om uiteenlopende redenen is een aantal activiteiten die op de planning stonden voor 2022 doorgeschoven naar 2023.

- Onderzoeken op welke wijze we doelgroepen kunnen bezoeken om informatie op te halen over wat er leeft in Leiderdorp en waar nog knelpunten liggen. Op tafel ligt een behoefte om de jeugd van Leiderdorp te betrekken bij de beleidsvorming van de gemeente Leiderdorp. Er zijn verkennende gesprekken geweest met de jeugdcoaches en er is een praatpapier opgesteld. Gedacht wordt nu aan een klankbordgroep met signaleringsfunctie.
- De toegang tot de jeugdhulp in al zijn domeinen.
- Stand van zaken en vervolg dementievriendelijke samenleving in Leiderdorp.
- Huisartsen hebben in verschillende beleidsterreinen van het sociaal domein een belangrijke rol. Hoe wordt en kan hieraan verder invulling gegeven worden?
- Informatie ophalen over huisvesting van verschillende doelgroepen waaronder ouderen in verband met doorstroming en jeugd om ze een goede start te geven.
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren over de onderwerpen die vallen onder de werkzaamheden van de adviesraad en binnen het sociaal domein.
- Het inhoudelijk overleg met Incluzio bestendigen.
- Bijdragen aan taskforce ontwikkelingen, zoals de nieuwe Sociale Agenda.
- Inburgeringscursus voor statushouders met boetebeding wanneer de cursus geweigerd wordt.
- POK-middelen. Leiderdorp heeft de beschikking over POK-middelen ontvangen. Deze middelen zijn, en worden de komende jaren, via de algemene uitkering aan de gemeente Leiderdorp uitgekeerd. De bestedingsdoelen worden nog bepaald en voorgelegd aan het college en de raad (en aan de adviesraad).
- Een document over de beleidsregels met betrekking tot prenataal huisbezoek is uitgesteld en zal worden uitgevoerd door de GGD.
- Evaluatie Incluzio.

Samenstelling van de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp

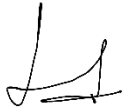
In 2021 was de raad als volgt samengesteld:

De heer H. van der Zande (onafhankelijk voorzitter), mevrouw B. Banning (vicevoorzitter), mevrouw L. Dahmen (tot 1 januari 2023), de heer M.B. Landsmeer, de heer W.J. Kanters (tot 1 februari), mevrouw A.M.E. Caniels en mevrouw C.C. Theil. Mevrouw A.H. Selier van bureau Stimulanszz heeft de adviesraad naar zeer grote tevredenheid ondersteund. Mevrouw P. van der Hulst is haar per 1 januari opgevolgd (bevestigd bij brief van 11 januari 2023).

Daarnaast zijn mevrouw M. Voerman en de heer B. van Zandwijk benoemd tot lid van de raad (collegebesluit van 17 januari 2023).

Leiderdorp, maart 2023.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Leiderdorp,

H. van der Zande MBA, voorzitter

C.C. Griffie gemeenteraad Leiderdorp